stuveco

DEN HOMO ECONOMICUS

Tweede Bachelor EW/TEW/HIR

Academiejaar 2018-2019

STUDELEN.BE

STUDELEN.BE

Beste tweedejaar,

Welkom op het vernieuwde deel van de site van Stuveco!

Sedert jaren brengt Stuveco al de 'Homo Economicus' uit, maar sinds vorig jaar is deze ook online te vinden.

Op deze manier kunnen we iedereen gemakkelijk toegang geven tot tips, examen- en voorbeeldvragen.

Dé ideale manier om je examens goed voor te kunnen bereiden.

Om deze database up-to-date te houden willen we jullie vragen om actief met ons mee te werken. Weet je een examen- of voorbeeldvraag die nog niet op de site staat? Stuur het door naar **examenvragen@stuveco.be** of laat het weten aan je **jaarverantwoordelijke**. Zij zullen dan de nodige aanvullingen doen.

Tot meerdere eer en glorie, succes met de examens!

Namens Stuveco,

Voorzitter	Florian Baetens
Ondervoorzitter	Max Thomas
Penning	Ewoud Cools
Communicatieverantwoordelijke/Secretaris	Wannes Van Overstraeten
Onderwijs	Pieter Delie
ICT-verantwoordelijke	Mattias Van Look

STUDELEN.BE

INHOUDSOPGAVE

Homo Economicus Tweede Bachelor **2**

Inhoudsopgave 4

STUVECO **5**

Macro-economie **8**

Micro-Economie **12**

Financiële Analyse van de Onderneming **15**

Wiskunde II A **20**

Wiskunde II B (HIR) **21**

Financiële wiskunde A (EW & TEW) **22**

Statistisch modelleren en datamining **25**

Informatica II **27**

Scheikunde **35**

Natuurkunde **36**

Marketing **36**

Analytische boekhouden en kostencalculatie **38**

Ondernemingsrecht **40**

Bank- en Financiewezen **43**

Inleiding tot economische wereldgeschiedenis **45**

Actuele Economische Problemen **45**

Bedrijfskundige vaardigheden **46**

Organisatietheorie **48**

Econometrie **49**

>> HELP DE VOLGENDE GENERATIE STUDENTEN DOOR EXAMENVRAGEN TE MAILEN NAAR EXAMENVRAGEN@STUVECO.BE!

VOLG ONS OP:

MINERVA

WWW.STUVECO.BE

'STUDENTENRAAD STUVECO' ON FACEBOOK

STUDELEN.BE

Jouw studentenvertegenwoordigers

BESTUUR

Florian Baetens	Voorzitter	voorzitter.stuveco@ugent.be
Max Thomas	Ondervoorzitter	ondervoorzitter.stuveco@ugent.be
Ewoud Cools	Penningmeester	penning.stuveco@ugent.be
Pieter Delie	Onderwijs	onderwijs.stuveco@ugent.be
Wannes Van Overstraeten	Communicatie/secretaries	communicatie.stuveco@ugent.be
Mattias Van Look	ICT	ict.stuveco@ugent.be

JAARVERANTWOORDELIJKEN 1STE BACHELOR

BPM:

HW:

EW/TEW/HIR: Maajke Biljet

Wil jij graag jaarverantwoordelijke zijn? Zend een mailtje naar onderwijs.stuveco@ugent.be

JAARVERANTWOORDELIJKEN 2E BACHELOR

BPM: Jasmien Wellens

HW:

EW/TEW/HIR: Gevorg Shahinyan

Wil jij graag jaarverantwoordelijke zijn? Zend een mailtje naar onderwijs.stuveco@ugent.be

JAARVERANTWOORDELIJKEN 3DE BACHELOR

BPM: Bjarne Storms

HW:

HIR: Ewoud Cools

TEW: Dariah Vandercammen

EW:

Wil jij graag jaarverantwoordelijke zijn? Zend een mailtje naar onderwijs.stuveco@ugent.be

JAARVERANTWOORDELIJKEN MASTER

BPM: Tom Van Damme

HW: Marcus Dequeker, Louis De Coninck

EW: Babette Jansen

TEW: Quinten Degrave

1e HIR: Wannes Van Overstraeten

2e HIR: Stijn Botteldoorne

JAARVERANTWOORDELIJKE SCHAKEL- EN VOORBEREIDINGSPROGRAMMA/ ANDERE MASTERS

BPM:

MBE:

MMA:

HW:

MAE: Matthias Boonaert

B&F: Rani Swinnen

Wil jij graag jaarverantwoordelijke zijn? Zend een mailtje naar onderwijs.stuveco@ugent.be

ONTBREEKT ER EEN VAK?

Als er vakken ontbreken wil dat zeggen dat we geen inzendingen kregen van dat vak of omdat de vakken door programmawijzigingen inhoudelijk werden aangepast en oude vragen niet meer representatief zijn.

Jij kunt hier iets aan doen!

Neem na elk examen eventjes de tijd om de examenvragen door te sturen naar examenvragen@stuveco.be en maak kans op **een waardebon** ter waarde van €15. Het mogen vragen zijn uit zowel eerste als tweede zit en per richting wordt de beste inzending beloond.

STUDELEN, WAT IS DAT?

Het is zover, bijna december. Toch liggen vele cursussen ongetwijfeld nog aangeroerd in de kast. Als het een troost mag zijn: je bent zeker niet alleen. Maar wat nu?! Hoe kan je nu in godsnaam nog al die cursussen samengevat krijgen vóór de blok van start gaat? Wel, hier verschijnt Stuveco op het toneel.

Gedaan met stressen want om jullie een handje toe te steken heeft Stuveco de website http://studelen.be/ op poten gezet. Onder het motto "**Sharing is Caring**" kunnen jullie via deze site **nuttige tips en samenvattingen delen** met je medestudenten. Aarzel dus niet om reeds gemaakte samenvattingen te uploaden en wie weet vind jij er die ene samenvatting die nog in je collectie ontbrak. Wat krijg je in ruil voor het uploaden van jouw samenvatting(en)? Eeuwige dankbaarheid van al je medestudenten, uiteraard. "Teamwork makes the dreamwork" dus steek een handje toe en zorg zo samen met je medestudenten voor een uitgebreid platform met goed onderbouwde samenvattingen. Zo win je heel wat tijd en wordt de werklast ongetwijfeld een pak lichter!

Hoe zit het met de praktische kant van deze prachtige website? Wel, er zijn afzonderlijke mapjes opgemaakt per richting en per jaar waar de reeds geüploade samenvattingen terug te vinden zijn. Het uploaden zelf is bovendien erg eenvoudig. Je klinkt op de upload-link (net onder het Stuveco-logo, boven alle mapjes); je voegt het gewenste bestand toe; je vult vervolgens je voornaam, UGent emailadres en bestandsnaam in en tot slot ken je het bestand aan de correcte map toe. Enkele seconden later zal je een email ontvangen met een link waar je ter activatie nog even naartoe moet gaan. Moeilijk? Helemaal niet. Uploaden is de boodschap!

Wij wensen jullie alvast veel succes,

Het Stuveco-team.

MACRO-ECONOMIE

Prof. Dr. Freddy Heylen (Freddy.Heylen@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Het examen bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte. Voor beide stukken zijn de **Hoofdstukken 10 en 13** uit het handboek heel erg belangrijk. Daarnaast zijn ook de hoofdstukken over de geldmarkt en Solow grote kanshebbers.
De professor geeft gedurende de lessen zeer goed aan wat hij belangrijk vindt. Het is bijzonder aangeraden daar rekening mee te houden. Hij geeft in het begin van het semester een gestructureerd overzicht van het boek en de leerstof. Dit is een goede leidraad om bij het studeren de leerstof overzichtelijk in een breder kader te plaatsen.
De nadruk ligt op het **begrijpen en integreren** (om de Hoofdstukken 10 en 13 te begrijpen, heb je de redeneringen van de vorige hoofdstukken echt wel nodig). Concepten zoals IS, LM, BP, AD, AS, moet je weliswaar niet alleen begrijpen, maar ook van buiten kennen. Zorg dat je de **verschillende visies** goed kunt onderscheiden.

Schriftelijk examen

Het schriftelijk examen bestaat voornamelijk uit een aantal grote theorievragen, die meestal onderverdeeld zijn in subvragen, waarin mogelijks ook een definitie gevraagd kan worden. Daarnaast krijg je ook een oefening/(actuele) toepassing, zoals er hier en daar eentje te vinden is in de cursus. Weet ook goed de juiste volgorde van gebeurtenissen te plaatsen op een grafiek. Wanneer je van een gegeven evenwicht naar een ander evenwicht gaat, zorg dan dat je goed kan verklaren langs welke punten je passeert en waarom.

Mondeling examen

Zorg voor een **duidelijk overzicht** voor jezelf, zodat je er goed kan op baseren. De professor kijkt zelf trouwens ook naar je voorbereiding. Formules en grafieken zet je op papier. **Laat je niet van de wijs brengen** als de prof je doet twijfelen, dat doet hij enkel om te weten hoe zeker je bent. Redeneren is belangrijk. De uitkomst alleen is niet voldoende, **elke stap** is belangrijk en moet je kunnen verklaren. In de voorbije jaren gold de regel dat wanneer er op het schriftelijke examen een vraag werd gesteld uit hoofdstuk 10, het mondelinge examen de kennis over hoofdstuk 13 zou toetsen en vice versa.

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

1. De overheid wil de economie stabiliseren (Y=Y*). Bespreek de effectiviteit van budgettair en monetair beleid in een open economie met vlottende wisselkoersen. Doe dit grafisch op basis van IS-LM-BP-schema. Ga uit van overbesteding.
2. Behandel: instrumenten en effectiviteit van monetair (budgettair) beleid. Beperk je in de analyse tot de vraagzijde van de economie. Je mag het algemeen prijspeil

STUDELEN.BE

veronderstellen.

3. Bespreek de Ricardiaanse equivalentie theorie:
   - Bespreek de theorie: stelling, uitgangspunten en verklaring van de stelling, toetsbare implicaties. Waarom spreekt men van equivalentie?
   - Evalueer de theorie kritisch (theoretisch en empirisch).
   - Bespreek het belang ervan in de discussie tussen Keynesianen en monetaristen.
   - Ricardiaanse equivalentie toepassen door enkel < of > of = in te vullen
4. Formule van koers van de obligaties + marktwaarde van de aandelen + bijvraag: definieer elke variabele.
5. Toon grafisch de KT en LT-gevolgen van een buitenlandse rentestijging. Geef in max. 4 lijnen de gevolgde redenering.
6. Toon de effectiviteit aan van het budgettair beleid bij vlottende wisselkoersen. Wat gebeurt er indien er een vaste wisselkoers geldt?
7. Leid AD-II grafisch af bij vlottende wisselkoersen.
8. Het IS-LM model:
   - Stel het IS-LM model grafisch op aan de hand van de alternatieve evenwichtsmethode. Benoem alle functies, bepaal de helling van alle curven en bepaal het snijpunt van de functies met de Y-as. Wat gebeurt er bij een toename van C_0?
   - leid de LM-functie grafisch en algebraïsch af.
   - Duidt het punt aan met Md>Ms en Y>TV. Duidt de pijlen aan die tonen in welke richting het punt uitgaat m.a.w. hoe bekom je weer evenwicht?
9. Golden-rule steady state
   - Wat is het golden-rule steady state en wat is het verschil met een andere steady state? Toon grafisch aan.
   - Wat is de economische groei en de economische groei per capita in het golden-rule steady state?
   - Wat gebeurt er in een land waar de steady state lager ligt dan de golden-rule steady state? Wat gebeurt er met de investeringen, de consumptie en het BBP per capita. Toon simpelweg aan in een grafiek.
10. Je gaat uit van het IS-LM-evenwicht en het AD-AS(KT)-evenwicht. Wat gebeurt er als de concurrentie op de goederen en dienstenmarkt stijgt waardoor de bedrijven een lagere winstmarge moeten aanvaarden? Betrek de arbeidsmarkt ook in je uiteenzetting.
11. Solow model:
    - Wat gebeurt er bij een verschillende bevolkingsgroeivoet?
    - Bespreek wat er gebeurt bij bevolkingsgroei.
    - Wat gebeurt er bij een toenemende spaarquote?
12. Werkloosheidsbestrijding: wat is vraagbeleid? Is dit effectief om de werkloosheid te bestrijden? Geef wederzijdse kritiek van Keynesianen en Klassieken.
13. Bepaal LM. Wat moet er met IS en LM gebeuren om zowel een extern als een intern evenwicht te hebben?

STUDELEN.BE

14. Bespreek in IS-LM en AD-AS het effect van een vermindering van AAB. Alle curven tekenen en bespreken.
15. De overheid gaat de overheidsconsumptie uitbreiden door obligaties onder te brengen bij de centrale bank. Teken IS/LM schema, AD/AS schema en beschrijf het evenwicht op korte en lange termijn.
16. Bespreek het effect van een devaluatie op AD-AS zonder complementair beleid. Wat zou de overheid kunnen doen om een groter effect te kunnen bekomen?
17. Friedmans PIH: leg a.d.h.v. 4 vergelijkingen zijn hypothese uit. Definieer de variabelen. Leg de link met empirie.
18. Geef het verband tussen MS en MB. Hoe is dit gebruikt in crisis? Wat was de evolutie van al deze variabelen en parameters in crisis?
19. Onderstel vlottende wisselkoersen. De economie bevindt zich in onderbesteding. Wat kan de monetaire overheid doen? Wat moeten ze zeker doen? Noem 2 concrete mogelijke maatregelen. Analyseer de effectiviteit van het monetair beleid grafisch.
20. Onderstel nu vaste wisselkoersen. Door een regeringswissel verwachten de financiële markten een daling van de munt. Analyseer grafisch wat er gebeurt met de AD-II-curve.
21. Philipscurve: negatieve aanbodschok. Duid accomoderend en verstikkend beleid aan. Wat gebeurt er met de Philipscurve in de volgende periode?
22. Definieer NAIRU.
23. Schulddynamiek:
    - formule opstellen + oefening
    - consumptie en GCQ in de crisis
    - VS en de rest van de wereld. Heeft de VS een tekort of een overschot op de lopende rekening? De VS kan de waarde van de munt aanpassen. In welke richting zullen zij die aanpassen? Teken het effect hiervan.
24. Wat is reële loonrigiditeit en geef twee oorzaken.
25. Wat is reële rigiditeit, geef twee voorbeelden. Pas het begrip toe op koopkracht-pariteit. Leg tot slot de link met de new economy in de Verenigde Staten en met de Philipscurve.
26. Geldmarkt:
    - Definieer de geldhoeveelheid in woorden en in symbolen.
    - Geef de geconsolideerde balans van het Eurosysteem.
    - Definieer de geldvraag (3vgl) en verklaar elke variabele. Wat beteken de parameter k? Welke waarden kan k aannemen? Wanneer is k hoog?
    - Teken het evenwicht op de geldmarkt en duidt het intercept op de horizontale as aan. Wat gebeurt er als mensen hun vertrouwen in de banken verliezen en al hun geld gaan afhalen?
27. Toepassingen

STUDELEN.BE

- Griekenland/Portugal 2009: wat gebeurt er met het nominaal en het reëel product?. Teken het IS-LM schema. Geef tevens de reactie van rente en beurskoersen.
- Wat gebeurde er in Argentinië met het reëel product? Wat zegt de Ricardiaanse equivalentie?
- Een oefening op het berekenen van het reëel BBP

28. Dit is een voorbeeld van een grote vraag en hoe dit moet worden uitgewerkt op het examen. De globale vraag in een open economie. We veronderstellen een economie met vlottende wisselkoersen. Analyseer de invloed op de AD-II-curve van een toename van de buitenlandse rente.
    Maak hieronder de juiste grafiek (2 luiken). Benoem alle assen en curven. Teken de uitgangssituatie in zwart of blauw. Teken de curven die in eerste instantie verschuiven in rood. Indien daarna nog curven zouden verschuiven, teken deze in groen. Geef bij elke curve die verschuift tussen haakjes aan wat bepalend is voor de verschuiving van die curve, bijvoorbeeld XX(na $\Delta H>0$).
    Verklaar hieronder eerst voor elke curve die in eerste instantie is verschoven waarom. Wat is het economisch causaal mechanisme? Verklaar waarom naar links/rechts/boven/onder. Gebruik per curve één vakje. Doe vervolgens hetzelfde met curven die eventueel in tweede instantie verschuiven. Opnieuw één vakje per curve. Indien ergens de rente wijzigt, leg precies uit waarom. Indien ergens een betalingsbalansonevenwicht ontstaat, leg precies uit waarom.

INFORMEEL VERZAMELDE ONDERWERPEN

- Hysteresis
- Evenwichtswerkloosheid
- Philipscurve
- Aanbodbeleid en vraagbeleid volgens Keynesianen en Monetaristen
- Inkomstenbelasting: automatische stabilisator
- Structureel en conjunctureel begrotingssaldo
- BP-curve afleiden + effect van een stijging van de buitenlandse rente
- Loonwig: definitie, grafiek, uitleg, praktisch belang, verband AS-schema op KT
- Vraagcurve van de monetaristen: uitgangspunten, afleiding grafiek, kritiek
- Geldvraag en geldaanbod
- Intrestgevoeligheid van de geldvraag
- Levenscyclushypothese van Modigliani: definitie, basisvergelijkingen, cyclus t.o.v. MCQ en GCQ, 4 vergelijkingen geven, cyclus t.o.v. MCQ en GCQ, visie van monetaristen over de cyclus
- Proportionele en forfaitaire belastingen / forfaitaire versus procentuele belastingen
- IS-LM-schema: zones van onevenwicht
- Liquiditeitsval
- Macro-economische identiteiten in een open economie met overheid
- Vermogenseffecten
- Rentesneeuwbal en koekoekseffect
  Acceleratortheorie en Tobins q-theorie
- Investeringstheorie:afleidingen opbrengsten en kosten van kapitaalsuitbreiding

MICRO-ECONOMIE

Prof. Dr. Eddy Omey (Eddy.Omey@UGent.be)

STUDELEN.BE

ALGEMENE INFO EN TIPS

Dit opleidingsonderdeel omvat veel begrippen en kwantitatieve benaderingen. Je plant dus best een substantieel aantal dagen om het in te studeren. Het eerste hoofdstuk is daarbij even belangrijk als het laatste. De theoretische vragen vallen goed mee als je de cursus kent.

Het examen bestaat uit 5 oefeningen (5 punten) en een deel theorie (15 punten). De oefeningen zijn deze zoals gezien in de oefeningenles, bijvoorbeeld op substitutie- en inkomenseffect onder Hicks en Slutsky, op winstmaximalisatie op korte en op lange termijn. De oefeningen zijn multiple choice (8-tal keuzes), zonder giscorrectie. Het theoriegedeelte bestaat uit begrippen en "grote" theorievragen (die een aantal bladzijden van de cursus laten integreren).

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

1. Wat is het effect van een prijswijziging op het optimum van de consument?
2. Wat is de relatie tussen elasticiteit, monetaire vraag en omzet?
3. Wat zijn schaalopbrengsten en hoe worden ze gemeten?
4. Verklaar volgende begrippen: technische coëfficiënten, limitationele productiefactoren, species-curve, het theorema van Cournot, marginale productiviteitsregel, kamlijnen, barometisch prijsleiderschap, duopoliemodel van Bowley, homogeen oligopolie, variable-sum-game, niet-saturatiehypothese,
   Marshallcriterium …
5. Wat is het verband tussen prijselasticiteit van de vraag en de marginale opbrengsten? Bewijs dit algebraïsch.
6. Wat is het effect van technologische wijzigingen op het productie-optimum?
7. Bespreek het kostenverloop op korte/lange termijn.
8. Teken de break-even situatie van een monopolist na winstmaximalisatie (2 grafieken onder mekaar).
9. Wat is het verband tussen de schaalopbrengsten en het verloop van de kosten op lange termijn?
10. Bespreek (en teken) winstmaximalisering onder diverse regimes: klassiek kostenverloop, neo-klassiek kostenverloop, lineair kostenverloop en op en lange termijn.
11. Teken de kostencurves in het lange termijnevenwicht voor een gesloten markt.
12. Bespreek (en teken) het monopsonie en het bilateraal monopolie.
13. Bespreek (en teken) de techniek van isowinstcurven en contractcurve.
14. Bespreek (en teken) de kartelvorming onder oligopolie.
15. Wat gebeurt er in het monopsonie (evenwichtshoeveelheid en evenwichtsprijs) als de vraagcurve naar rechts verschuift? Waarom is dit zo in het monopsonie? (Vergelijk met een gewone consument). Teken dit.

STUDELEN.BE

16. Wat betekenen de MU-curve, de GU-curve en de V-curve? Geef ook de correcte interpretatie.
17. Oefeningen: optimum met en zonder prijsdiscriminatie, budgetbesparing, duopolie van Von Stackelberg, nutsmaximalisatie, bespreek inkomenseffect volgens… met eerst, optimale verdeling van vrije tijd en werken, … (5 oefeningen zoals in de oefeningenles!).
18. Bewijs wiskundig dat de schaalelasticiteit gelijk is aan de som van de factorelasticiteiten.
19. Teken en benoem: monopolie met en zonder forfaitaire belastingen. Teken de winst en het evenwicht, telkens voor én na de heffing van de belasting.
20. Toon algebraïsch aan dat de bij de CD-productiefunctie de marginale productiviteitscurven dalend verlopen.
21. Duopolie van Von Stackelberg
    - Teken en leg het model uit, de reactiecurven zijn gegeven.
    - Geef de definitie van de reactiecurven.
    - Teken het optimum als: A volger is, B volger is, beiden volger zijn, geen enkele volger is (geef ook naam van dit type).
    - Hoe verschilt dit model van het duopolie van Cournot?
    - Waar zou het optimum liggen als A monopolist was?
    - Gegeven de vergelijkingen van de reactiecurven én de winstfunctie van A, geef het optimum van A en van B.
22. Contractkromme
    - Definieer op twee manieren een contractkromme.
    - Teken de kromme, als de isowinstcurven gegeven zijn.
    - Leg het belang uit van de kromme, vertrekkende van een punt dat niet op de kromme ligt. Veralgemeen daarna voor alle punten niet op de kromme..
    - Bespreek aan de hand van een welvaartseconomische term een eigenschap van de contractkromme. Wat heeft dit voor gevolgen voor de gezamelijke winst? Veralgemeen voor alle punten niet op de contractkromme.
    - Definieer een kartel.
    - Waarom is het noodzakelijk dak een kartel dat naar maximale

      gezamenlijke winst streef op de contractkromme gelegen is ?
    - Teken in onderstaand assenstelsel de contractkromme van het kartel die de gezamenlijke winst maximaliseert. Welk punt zullen zij op de grafiek innemen ? Bespreek in detail
    - Verklaar waarom producent A een incentive heeft om partner B te bedriegen. Ga uit van een gegeven punt op de grafiek.
23. Inferieure goederen
    - Definieer inferieure goederen
    - Definieer inkomensconsumptiecurve
    -

STUDELEN.BE

- Teken in onderstaand assenstelsel de inkomensconcumptiecurve voor een inferieur goed. Benoem daarbij alles dat je kent, denk aan budgetrechten en indifferentiekrommen.

INFORMEEL VERZAMELDE ONDERWERPEN

- Ruïneuze mededinging
- Monopsonie
- Monopolistische concurrentie
- Theorema van Cournot
- Volkomen concurrentie: eigenschappen
- Toetredingsbarrières
- Duopolie van Von Stackelberg
- Verband tussen gemiddelde en marginale kosten: tekening en bewijzen
- Panvormig verloop van de kosten
- Wiskundig bewijs dat marginale kosten en gemiddelde variabele kosten elkaar in het minimum snijden
- Geknakte isoquante
- Boogelasticiteit
- Efficiënte deel van de isoquante
- De planningscurve: uitleg a.h.v expansiepad op KT en LT
- Prijsdiscriminatie: verklaring en grafiek
- Partiële elasticiteiten
- Marshallcriterium: inhoud en bewijs
- Engelcurve
- Twee derden oplossing

  Invloed van de constante kosten op de productiefunctie
- Winstmaximalisatie in een monopolie
- Schaalelasticiteit: formule, toepassing bij homogene vergelijkingen
- Monetaire vraag en prijselasticiteit

FINANCIËLE ANALYSE VAN DE ONDERNEMING

Prof. Dr. Heidi Vander Bauwhede (Heidi.Vanderbauwhede@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

De helft van de punten stond in het verleden op 50 meerkeuzevragen, zonder giscorrectie. Daarnaast krijg je nog een aantal andere open- of berekeningsvragen. De professor verstrekt zelf voldoende informatie i.v.m. het examen.

Onderstaande vragenreeksen zijn mogelijks niet langer representatief omdat de lesgever recentelijk haar vorm van examen heeft aangepast.

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

MC-VRAGEN

Bijvoorbeeld:

- Je krijgt bepaalde gegevens uit de resultatenrekening van 3 bedrijven. Geef aan welk bedrijf de meeste liquiditeitsproblemen heeft.

Bedijf A, B of C.

- Een gegeven Fito-tabel:

wat is de score?

A, B of C

- Wat is definitie van de graad van de operationele hefboom?

A, B of C

- Goed het verschil tussen verkort en volledige jaarrekening kennen.
- Welke van onderstaande ondernemingen mag een jaarrekening met verkort schema voeren?

Meerkeuzemogelijkheden met omzet kleiner of groter dan 7 300 000, balans kleiner of groter dan 3 650 000 en personeelsbestand groter of kleiner dan 50)

- Hoeveel faillissementen waren er in 2015? (Antwoorden in vorm van tussen 11000 – 17000, …)

Gevraagde formules

1. Uitgebreide CF (CF = cash flow)
2. Netto bedrijfskapitaal
3. Rotatie geproduceerde voorraden en bestellingen in uitvoering
4. Dekking financiële kosten van het vreemd vermogen door reserves
5. Netto verkoopmarge voor belastingen
6. CF / aandeel
7. Zelffinancieringsgraad
8. Totaal financieel voordeel / werknemer
9. Brutorendement van totale activa voor belastingen

STUDELEN.BE

Hoe wordt er ondervraagd?

Je krijgt een tabel met ratio's:

- Welke ratio's zijn solvabiliteitsratio's?
- Wat kan je afleiden van de positie van de onderneming ten opzichte van haar sectorgenoten?
- Welke ratio's zijn rendabiliteitsratio's?
- Wat kan je afleiden van de positie van de onderneming ten opzichte van haar sectorgenoten?
- Dagen leverancierskrediet is gedaald, wat kan je hieruit afleiden? Is dit goed/slecht?

Succes en faling:

- Indien je discriminantscore x is, is deze onderneming dan lopend of falend?
- Indien je discriminantscore x is, in het algemeen model, waar positioneer je deze onderneming dan in de lopende ondernemingen?
- Indien je discriminantscore x is, in het algemeen model, waar positioneer je deze onderneming dan in de falende ondernemingen?
- Wanneer men de kans op een type-II fout wil terugbrengen naar 10%, wat is dan de afkapwaarde voor lopende / voor falende?
- Wanneer is een onderneming failliet?
- Welke sector is niet zo goed vertegenwoordigd in België en telt desondanks het grootste aantal faillissementen?

Berekeningen:
Je hebt een jaarrekening gegeven (activa, passiva, resultatenrekening, resultaatverwerking, sociale balans, toelichting). Met deze gegevens moet je volgende zaken berekenen:

- Zelffinancieringsgraad
- Financiële hefboommultiplicator

STUDELEN.BE

- Opleidingskosten per werknemers die deeltijds werken
- Aandeel van de personeelskosten in de bruto toegevoegde waarde
- Bedrijfsactiva

WISKUNDE II A

Prof. Dr. Michèle Vanmaele (Michele.Vanmaele@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Dit examen is opgedeeld in een oefeningen- en een theorie-examen. Voor het oefeningenexamen kunnen we best verwijzen naar de oefeningen die gemaakt worden tijdens de les en naar de bundel voorbeeldexamenvragen die in december gegeven wordt. Op het examen zijn het oefeningen van dezelfde moeilijkheidsgraad. De professor wijst ook op het belang van economische toepassingen. Kijk zeker en vast ook eens op Minerva, waar de prof veel exameninfo voorziet!

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

1. Oefeningen:
   - HS3: Oefeningen op Lagrange of discontinue
   - bevoorrading HS4: Een oefening analoog aan 4.11
   - Voorbeelden:
     - $f(x,y) = \ln[(x^2-1)/(y^2+1)]$ en restrictie $G(x)= x^2 - y^2 -$ beta. Stationaire punten bepalen in functie van beta m.b.v. Lagrange. Ook nog andere vragen en ook aanduiden op figuur.
     - lineaire 2e orde differentievergelijking (ongeveer y(k+2) -ay(k+1) + 2ay(k) met die a dus een parameter). Verschillende gedaantes van de AO van de gereduceerde bepalen naargelang a. Dan ook nog ingewikkeld rechterlid (zo'n combinatie van veeltermen, exponentiëlen, cosinussen/sinussen...). Waarden van a worden gegeven, waarna de algemene oplossing wordt gevraagd.
     - $f(x,y) = (x^2+4y^2)e^{1-x^2-y^2}$: bepaald de stationaire punten en ga na van welke aard deze zijn. Je krijgt een punt gegeven: toon aan dat in dit punt de functie het snelst stijgt of daalt. Doe dit a.d.h.v. een gradiëntvector.

2. Theorie:
   - Meetkundige interpretatie: niveaukrommen (wat?, meetkundige interpretatie, speciaal geval, directionele afgeleide)
   - De kettingregel afleiden m.b.v. de totale differentiaal. De directionele afgeleide

STUDELEN.BE

kwam daarbij ook aan bod + de meetkundige betekenis van de directionele afgeleide.

- Geef de definitie van een positief definiete matrix en geef 2 praktische werkwijzen (in elk semester wordt er 1 praktische werkwijze gezien!) om na te gaan of de matrix positief definiet is.
- Qdt en Qst zijn gegeven, evenals P_{t+1}: stel de differentievergelijking op, bepaal het statisch evenwicht, teken het fasediagram alsook de faselijn. Bepaal de stabiliteit van de faselijn en teken het oplossingenpad.
- Geef de definitie van een maximum en bewijs het maximum voor de partiële functie f(y)=b in een gegeven punt a. Toon ook het verband tussen de totaaldifferentiaal en een maximum.
- Taylor: Bewijs bij HS 3.3.2 (en aantonen dat het een lokaal minimum
- is) 4 stellingen die 1 of meerdere fouten bevatten. Goed of fout:
-

  - ✓ De totaal differentiaal is de som van de partiële afgeleiden
  - ✓ De oplossingenverz Ax=b is een vectorruimte

- Economische toepassing: marktmodel met voorraad

  - ✓ Stel de vergelijking op (opgepast: met de juiste methode kunnen afleiden)
  - ✓ Bepaal het statisch evenwicht

Meetkundige interpretatie: Lagrange:

- Formule opstellen
- Wat wil de gelijkheid (p.3.34) zeggen?
- Je krijgt een gegeven functie met restrictie, eronder staan 2 figuren, kies de juiste en bespreek de figuur.

WISKUNDE II B (HIR)

Prof. Dr. Michèle Vanmaele (Michele.Vanmaele@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Dit examen is opgedeeld in een oefeningen- en een theorie-examen. Voor het oefeningenexamen kunnen we best verwijzen naar de oefeningen die gemaakt worden tijdens de les en naar de bundel voorbeeldexamenvragen die in december gegeven wordt. Op het examen zijn het oefeningen van dezelfde moeilijkheidsgraad. De professor wijst ook op het belang van economische toepassingen. Kijk zeker en vast ook eens op Minerva, waar de prof veel exameninfo voorziet!

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

STUDELEN.BE

Theorie

- Geef de definitie van kern en beeldruimte. Wat is het verband tussen de dimensie van de kern en die van de beeldruimte? Bewijs dat de kern een deelruimte is van R^k.
- Geef de definitie van een lineaire afbeelding
- F(x) = (…) → Geef de overeenkomstige matrix
- Geef de definitie van een deelruimte. Geef een voorbeeld van een deelruimte in R^3.
- Groeimodel van Solow: Hypothesen en de differentiaalvergelijking zijn gegeven. Gevraagd: leid de differentiaalvergelijking af en zeg bij elke stap duidelijk welke hypothese je gebruikt. Geef de Cobb-Douglas productiefunctie F(K,L). Aan wat is f(k) gelijk? Er is ook nog een figuur gegeven, hierop moet je een kwalitatieve analyse uitvoeren. Je moet in woorden kunnen zeggen wat je doet en ook aanduiden op de figuur.
- Goed of fout:
  - Het spoor is de som van de eigenwaarden
  - λ* is een maat voor de gevoeligheid van de verandering wanneer de restrictie roteert
  - α en β zijn partiële elasticiteiten van P(K,L)
- definitie van een gelijkvormige matrix
- bewijs dat het spoor van gelijkvormige matrices gelijk is

Oefeningen

- HS5: Oefening op differentiaal vgl
- HS6: een combinatie van Oef. 6.19, 6.20, 6.2
- Er is een differentiaalvergelijking gegeven. Ga de 7 geziene soorten af en bepaal welke soort dit is. (vb. Ln(x)y'=y/x+3x^2)
- Voer de substitutie y=(v+1)(v-3) uit in de vorige differentiaalvergelijking. Druk v uit in functie van y. Los deze differentiaalvergelijking op mbv Algemene lineaire methode.
- Matrix met parameter a is gegeven. Bepaal a zodat 4 een eigenwaarde is.
- Stel a = 1. Bepaal eigenwaarden en diagonaliseer.
- Bepaal ker(A), im(A), null(A), rang(A) en geef ook je redenering.
- Is het punt (..,..,..) een element van im(A)?

FINANCIËLE WISKUNDE A (EW & TEW)

Prof. Dr. Michèle Vanmaele (Michele.Vanmaele@UGent.be)

STUDELEN.BE

ALGEMENE INFO EN TIPS

Het examen wordt beschouwd als één van de moeilijkste examens van het tweede jaar. Je krijgt zowel theoretische vragen als oefeningsvragen. De theoretische vragen handelen bijvoorbeeld over bewijzen die je hebt gezien in de les en de logische redenering erachter. Het oefeningengedeelte is uitgebreid, dus je moet zeker hard doorwerken om niet in tijdsnood te komen! Je krijgt meestal één grote oefening en dan nog verschillende kleinere oefeningen.

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

Theorie

1. Annuïteiten

    a. Leg het verschil uit tussen enkelvoudige annuïteit & algemene annuïteit. Leg uit hoe je algemene kan omvormen naar enkelvoudige annuïteit.

    b. Stel beredeneerd op 2 manieren de formule op voor de eindwaarde v/e enkelvoudige prenumerando annuiteit met n bedragen t.o.v. (i,m) .

    c. Toon aan sn/i (1+i)^k = sn+k/i – sk/i

        i. Algebraïsch

        ii. Financieel wiskundig

2. Tijdswaarden

    a. Stel wiskundig model op voor berekening van gemiddelde vervaldag van n kapitalen t.o.v. (i,m)

    b. Onderstel vervaldagen t1 ... tm die kleiner zijn dan 1 jaar en m=1 dus (i,1). Bereken opnieuw de gemiddelde vervaldag van n kapitalen t.o.v. enkelvoudige disconto (d,1) ~ (i,1)

    c. Onderstel dat n kapitalen gelijk & periodiek betaald w. Vereenvoudig dan (a.)

3. Leningen

    a. Algemeen geval

        i. Stel differentievgl. op voor schuldsaldo op tijdstip k in termen v/h bedrag op k

        ii. Schrijf differentievgl. nu met tijdswaarde

        iii. Vertrekkende van gedaante met tijdswaarden, stel de formule op voor de berekening v/h schuldsaldo met retrospectieve methode

    b. Geval van progressieve delging

STUDELEN.BE

i. Vorm deze formule verder om wetende dat het gaat om lening met progressieve delging

ii. Interpreteer deze retrospectieve formule voor schuldsaldo in termen van reeds gedelgd bedrag

iii. Leg verband uit met lening met reconstitutiefonds

Oefeningen

1. Gedurende 5 jaar w elke maand €100 gestort op een rekening. Vervolgens gebeurt er 2,5 jaar niets en daarna w elke maand 100 afgehaald tot dit niet meer mogelijk is.

a. Stel dat de rekening interest opbrengt aan j1 = 1,5%

i. Hoeveel keer kan €100 w afgehaald?

ii. Hoeveel kan er de maand na de laatste afhaling van €100 worden afgehaald? RG

b. Stel gedurende de eerste 3 jaar is de rente j1 = 2,5%, daarna daalt ze tot 2%, 2 jaar daarna (5 jaar na begin) daalt ze tot 1,5% en 2 jaar later (7 jaar na begin) daalt ze naar 1% en blijft ze zo.

i. Hoeveel keer kan €100 w afgehaald?

ii. Hoeveel kan er de maand na de laatste afhaling van €100 worden afgehaald?

2. Op 26.05.'15 is €10000 op gereglementeerde spaarrekening gestort met basisrente 1,5% en geen getrouwheidspremie

a. Wat is de rekeningstand is er op 26.05.'17?

b. Tegen welke discontovoet d is dit bedrag op de rekening op 26.05.'17 genoeg om wisselbrief van 10500 te kopen die vervalt op 31.12.'17?

c. Stel rente 1% en trouwpremie 0,8%. Wat is de rekeningstand op 26.05.'17?

3. Beschouw een obligatierekening met hoofdwaarde 2500000, looptijd 7 jaar, nominaal jaarlijkse intrest 4% en nominale waarde van 5000. RV = 25%. Stel lening op vaste termijn.

a. Bepaal l4, aantal obligaties in omloop na 4 jaar

b. Bereken de totale kostprijs v/e obligatie die verkocht w in helft v/d looptijd v/d lening aan rendement van 5% bruto.

c. Onderstel nu dat delgingswaarde 4% hoger is dan de nominale waarde. Bereken de volle eigendom van (?? Niet duidelijk) aan 5% netto.

4. Beschouw een lening van 200.000 over 15 jaar aan vast interest j12=3%

a. Stel lening vaste termijn. Reconsitutiefonds met interest aan j4=2%

i. Bereken totale bedrag per maand dat moet betaald w

ii. Bereken nominale jaarlijkse intrestvoet v combinatie

STUDELEN.BE

lening/reconstitutiefonds.

b. Stel lening met progressieve delging. Lening wordt terugbetaald in maandelijkse betaling

i. Bereken R(maandelijks)

ii. Om termijn van lening met 3 jaar te verkorten, w extra bedrag v X=41606,42 gedelgd. Na hoeveel maanden gebeurt deze delging?

Statistisch modelleren en datamining

Prof. Dr. David Vyncke (David.Vyncke@UGent.be)

ONDERVRAGINGSVORM

Dit vak heette tot vorig Jaar Toegepaste Statistiek II. Dit jaar is de leerstof herzien waardoor onderstaande hoogstwaarschijnlijk maar beperkt representatief is.
Het examen was in het verleden schriftelijk en vooral gericht op inzicht. Het was opgedeeld in een oefeningenexamen en een theorie-examen. De oefeningen waren vergelijkbaar met deze uit de oefeningenlessen.

VOORBEELDVRAGEN

1. SPSS: Je krijgt een oefening uit elke les over SPSS, m.a.w. een oefening op beschrijvende statistiek, een op testen van hypothesen en een op lineaire regressie.
2. R (EW+HIR): Je krijgt enkele opgaven zoals in de les behandeld.
3. Regressie:
   - Bepaal de kleinstekwadratenschatters in het univariate lineaire regressiemodel.
   - Toon aan dat SST = SSM + SSE.
     Toon aan dat $\hat{}_2$ een zuivere schatter is voor $_2$.
     Leid een uitdrukking af voor $(\hat{}_2)$ en bespreek deze uitdrukking in functie van de verschillende parameters.

     Becommentarieer (juist/fout?): een schatting 0.01 voor $_2$ betekent dat het verband tussen de bijhorende verklarende variabele en de responsvariabele niet significant is.
   - Leid een betrouwbaarheidsinterval af voor de gemiddelde respons. Bespreek deze uitdrukking in functie van de verschillende parameters.
   - Leg uit wat achterwaartse regressie is.
   - Afleiden van de zuiver schatter voor $ß_2$ bij regressie door de oorsprong

STUDELEN.BE

EXAMEN TEW 2016

Deel 1: Niet-parametrische testen op 6 punten

Welke test gebruik je bij een gegeven voorbeeld? Waarom? Wanneer zou je de test niet meer kunnen gebruiken (voorwaarden)?

Zijn onderstaande paren concordant of discordant? Verklaar

Waarom gebruiken we enkel de rechtse kritieke waarde bij een chi-kwadraat test? Wat gebeurt er met die kritieke waarde als we een parameter schatten?

Deel 2: Uitbreiding op regressie op 6 punten

Leid de slope voor een lineair regressiemodel door de oorsprong af via de kleinstekwadratenmethode. Verklaar alle stappen.

Stel dat je het model verandert van prijs in euro per kilogram naar prijs in dollar per ton. Heeft dit een impact op het model? Toon aan.

Welke waarnemingen doen je vermoeden dat er colineariteit optreedt? Hoe noemt de test die we uitvoeren om dit te meten?

Deel 3: SPSS op 8 punten

Beschrijvende statistiek: kleine oefening waarbij je het gemiddelde, de standaardafwijking en het percentage van een bepaalde groep moet geven. Voor dit laatste moet je eerst een filter aanbrengen.

Niet-parametrische testen: zoals gezien in de les.

Regressie: 1 regressiemodel uitvoeren en alle stappen beschrijven (waar vind je de p-waarde, wat zijn de voorwaarden etc.), het model zelf is ook niet moeilijker dan gezien in de les.

STUDELEN.BE

INFORMATICA II

Prof. Dr. Geert Poels (geert.poels@ugent.be)

VOORBEELDEXAMEN EW

Deel 1 (4 punten):

Gegeven: de klasse Persoon
De klasse Persoon is geïmplementeerd volgens de volgende specificatie.

Persoon
• String naam • int leeftijd • char geslacht • boolean roker • boolean risicoberoep
• Persoon() -> initialiseren velden • Persoon(String naam) • setNaam(String naam) • setLeeftijd(int leeftijd) • setGeslacht(char geslacht) • setRoker(boolean roker) • setRisicoberoep(boolean risicoberoep) • getNaam() • getLeeftijd() • getGeslacht() • getRoker() • getRisicoberoep()

De klasse Verzekering maakt gebruik van de klasse Persoon en is deels geïmplementeerd (velden en constructors) volgens de volgende specificatie:

Verzekering
• String nummer • Persoon verzekerde • double verzekerdBedrag • double premie
• Verzekering(Persoon verzekerde) • Verzekering(String nummer, Persoon verzekerde, double verzekerdBedrag)

Gevraagd:
- Voeg aan de klasse Verzekering de setter and getter methodes toe voor alle datamembers. (1 punt)

STUDELEN.BE

- Pas in de klasse Verzekering de methode setPremie() aan die de verzekeringspremie berekent voor een verzekering en deze teruggeeft aan de klant via de getPremie()-methode. De formule voor het bereken van de verzekeringspremie is de volgende:

  Premie = Verzekerd Bedrag
  x (1/100.0)
  x (leeftijd verzekerde / 100.0)
  x F_{roker} x $F_{risicoberoep}$ x $F_{geslacht}$

  Waarbij

  F_{roker} = 1 als de verzekerde rookt en F_{roker} = 0.5 als de verzekerde niet rookt

  $F_{risicoberoep}$ = 1 als de verzekerde een risicovol beroep uitoefent en $F_{risicovol}$ = 0.5 als de verzekerde geen risicovol beroep uitoefent

  $F_{geslacht}$ = 1 als de verzekerde een man is en $F_{geslacht}$ = 0.5 als de verzekerde een vrouw is. (2 punten)

- Zorg ervoor dat de verzekering-informatie volgens onderstaand screenshot kan worden afgedrukt. (1 punt)

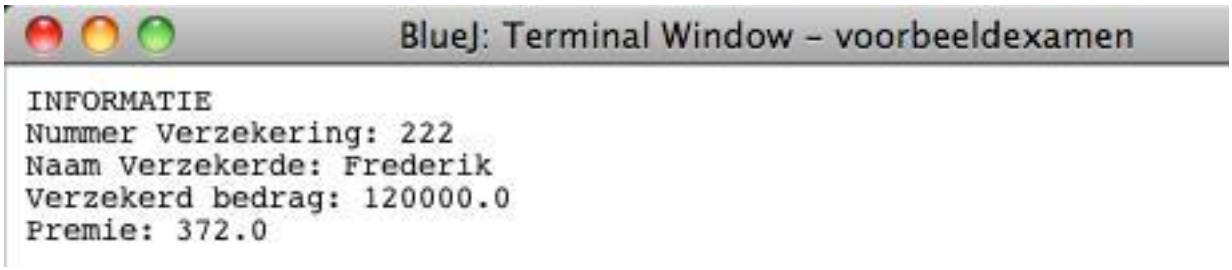

Deel 2 (6 punten)

- Voeg aan je programma een nieuwe klasse toe die het toelaat om meerdere verzekeringen (max 20) op te slaan in een array. Een verzekering wordt pas opgeslagen als deze een nummer heeft en de premie berekend is en verschillend is van 0.0. (2 punten)
- Maak een methode aan zodat een samenvatting wordt weergegeven van alle verzekeringen die tot nu toe werden bewaard. Zie onderstaand screenshot. Ook als er nog geen verzekeringen bewaard zijn, laat je dit weten aan de gebruiker. (2 punten)

STUDELEN.BE

```
BlueJ: Terminal Window - voorbeeldexamen
INFORMATIE VERZEKERINGEN IN VERZEKERINGENPAKKET
Nummer Verzekering: 222
Naam Verzekerde: Frederik
Verzekerd bedrag: 120000.0
Premie: 372.0

Nummer Verzekering: 123
Naam Verzekerde: Geert
Verzekerd bedrag: 234789.0
Premie: 322.834875
```

- Maak een methode aan die het nummer en het verzekerd bedrag van de duurste Verzekering (duurste premie) afprint. (2 punten)

VOORBEELDEXAMEN HIR

Dit is het voorbeeldexamen van een aantal jaren geleden. De prof zal ook dit jaar een voorbeeldexamen op Minerva plaatsen. De voorbeeldexamens geven je een goed beeld van wat je mag verwachten. In de laatste oefenlessen worden ook voorbeeldexamens opgelost. Sinds dit jaar is dit vak opgesplitst en uitgebreid over 2 vakken, informatica II en algoritmen en datastructuren. Houdt dus zeker minerva in het oog om voorbeeldexamens van beide vakken te zien.

Deel 1 (8 punten)

Gegeven is het Java broncodebestand HandelsVordering.java in de package transactieverwerking. In dit bestand is een publieke Java klasse HandelsVordering geïmplementeerd volgens de specificatie die hieronder volgt. Elk object van deze klasse beschrijft een klantenrekening aan de hand van de naam van de klant en het openstaand saldo, d.w.z. de schuld die de klant heeft ten opzichte van ons bedrijf.

HandelsVordering
#naam: string #saldo: double
+HandelsVordering(in naam: string, in bedrag: double) +setNaam(in naam: string) +setSaldo(in bedrag: double) +updateSaldo(in bedrag: double) +getNaam(): string +getSaldo(): double

Gevraagd is een Java broncodebestand LijstHandelsVorderingen.java te plaatsen in de package transactieverwerking. In dit bestand moet een publieke Java klasse LijstHandelsVorderingen geïmplementeerd worden volgens onderstaande specificatie en

STUDELEN.BE

vereisten. Elk object van deze klasse houdt een lijst bij van maximaal 200 klantenrekeningen (dus HandelsVordering objecten).

LijstHandelsVorderingen
#MAXIMUM_LENGTE: int = 200 #lengteLijst: int = 0 #lijst[]: HandelsVordering[MAXIMUM_LENGTE]
+LijstHandelsVorderingen() +voegKlantToe(in naam: string, in bedrag: double) +updateKlantSaldo(in index: int, in bedrag: double) +insertSort() +binSearch(in element: string, in first: int, in last: int): int +getKlantNaam(in index: int): string +getKlantSaldo(in index: int): double +getLengteLijst(): int

Vereisten voor de te implementeren methoden:

- De constructor is de parameterloze default constructor.
- De methode voegKlantToe() voegt een nieuwe klantenrekening (dus een HandelsVordering object) toe aan de lijst.
- De methode updateKlantSaldo() past het saldo aan van een bestaande klantenrekening, met name deze van het HandelsVordering object op de 'index' positie in de lijst. De waarde van de parameter 'bedrag' is positief wanneer de schuld van de klant aangroeit (vb. door een nieuwe verkoop aan die klant) en negatief wanneer de schuld van de klant afneemt (vb. door een betaling die we van die klant ontvangen).
- De methode insertSort() past het "sorteren door invoegen" (Engels: insertion sort) algoritme toe op de lijst om de klantenrekeningen alfabetisch te sorteren op naam van de klant.
- De methode binSearch() past het recursieve binary search algoritme toe op de lijst. Er wordt gezocht naar de klantenrekening van de klant met naam 'element' op het deel van de lijst tussen beginindex 'first' en eindindex 'last'. Indien de klantenrekening gevonden wordt geeft de methode de positie van deze rekening in de lijst terug. Indien de klantenrekening niet gevonden wordt, wordt de waarde -1 teruggegeven.
- De methoden getKlantNaam() en getKlantSaldo() geven respectievelijk de naam en het saldo van de klantenrekening terug die te vinden is op positie 'index' in de lijst.
- De methode getLengteLijst() geeft het aantal klantenrekeningen terug dat effectief in de lijst opgeslagen is (dus het aantal HandelsVordering objecten in de lijst).

Deel 2

STUDELEN.BE

In het tweede deel moet een Java applicatie met Windows-gebaseerde GUI ontwikkeld worden die een gebruiker toelaat om klantentransacties in te lezen (hetzij verkopen aan een klant, hetzij betalingen door een klant) en a.d.h.v. deze transacties het saldo van de klantenrekeningen te updaten (dus boekhoudkundig gezien, te berekenen met welk bedrag de handelsvorderingen stijgen of dalen).

Het GUI formulier moet er als volgt uitzien:

(800 x 200 pixels)

De gebruiker kan de gegevens van een klantentransactie ingeven in de daartoe voorzien velden:

- De code 1 of 2, naargelang het om een verkoop dan wel betaling gaat
- De datum van de transactie
- De naam van de klant
- Het bedrag van de transactie

Bij het klikken op de VERWERK TRANSACTIE knop wordt in het centrale tekstgebied de naam van de klant getoond samen met het bedrag waarmee het saldo van de rekening van deze klant gewijzigd moet worden, waarbij rekening gehouden wordt met eventuele eerder ingevoerde transacties voor deze klant.

Bij het klikken op de VOLGENDE TRANSACTIE knop worden alle velden op het formulier leeggemaakt zodat een volgende transactie kan ingevoerd worden. Elke transactie mag uiteraard maar één keer verwerkt worden. Dus een volgende transactie kan pas verwerkt worden wanneer eerst op de VOLGENDE TRANSACTIE knop geklikt werd.

Voor het oplossen van onderstaande vragen (Deel 2a en Deel2b) is het nodig om een package applicatieKlasseEnGUI aan te maken met daarin twee Java broncodebestanden: GUI.java en UpdateHandelsVorderingen.java. In het GUI.java bestand moet de Java klasse GUI geïmplementeerd worden. In het UpdateHandelsVorderingen.java bestand moet de Java applicatieklasse UpdateHandelsVorderingen geïmplementeerd worden. Deze applicatieklasse maakt gebruik van de GUI klasse voor het aanbieden van de grafische gebruikersinterface en het reageren op gebruikersgebeurtenissen.

<u>Deel 2a (4 punten): GUI aspecten</u>

Gevraagd: Ontwikkel de Java applicatieklasse en de constructor van de klasse GUI zodanig dat de gebruikersinterface hierboven getoond zo dicht mogelijk benaderd wordt.

STUDELEN.BE

Layout aspecten zijn hierbij minder belangrijk dan het aanreiken van alle benodigde GUI componenten voor invoer, verwerking en uitvoer.

Deel 2b (8 punten): event handling aspecten

Gevraagd: Voeg event listeners, event handler klassen/methoden en variabelen toe aan de klasse GUI zodanig dat de hierboven beschreven functionaliteit van het programma gerealizeerd wordt. Het programma moet hiervoor gebruik maken van de Java klasse LijstHandelsVorderingen in de transactieverwerking package (confer Deel 1).

De volgende screenshots illustreren de werking van het programma a.d.h.v. voorbeeld transacties. Een lijst met voorbeeld transacties vindt u op het einde.

Ingeven van eerste transactie en drukken op VERWERK TRANSACTIE:

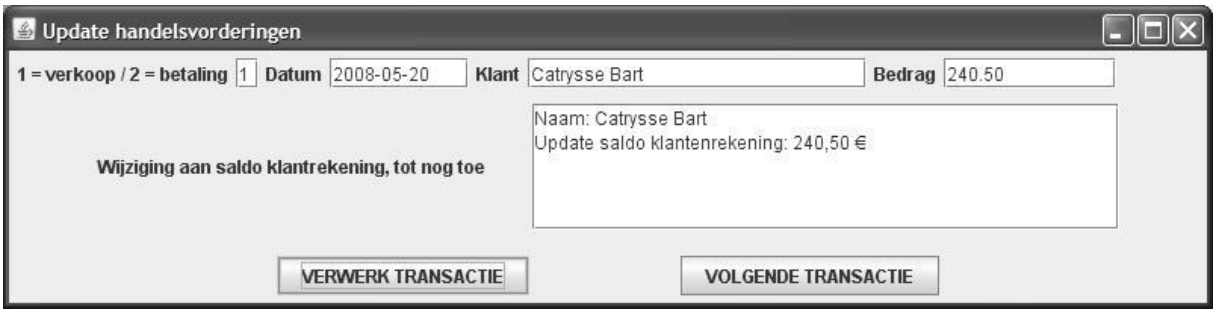

Nogmaals drukken op VERWERK TRANSACTIE heeft geen effect. Drukken op VOLGENDE TRANSACTIE maakt het formulier terug leeg:

Ingeven van een tweede transactie en drukken op VERWERK TRANSACTIE:

STUDELEN.BE

Drukken op VOLGENDE TRANSACTIE, ingeven van een derde transactie en drukken op VERWERK TRANSACTIE:

Idem voor een vierde transactie. Merk op dat het bedrag waarmee we het saldo van de klantenrekening van Catrysse Bart moeten updaten 0 € is, omdat de eerder opgebouwde schuld (eerste voorbeeld transactie) volledig betaald werd:

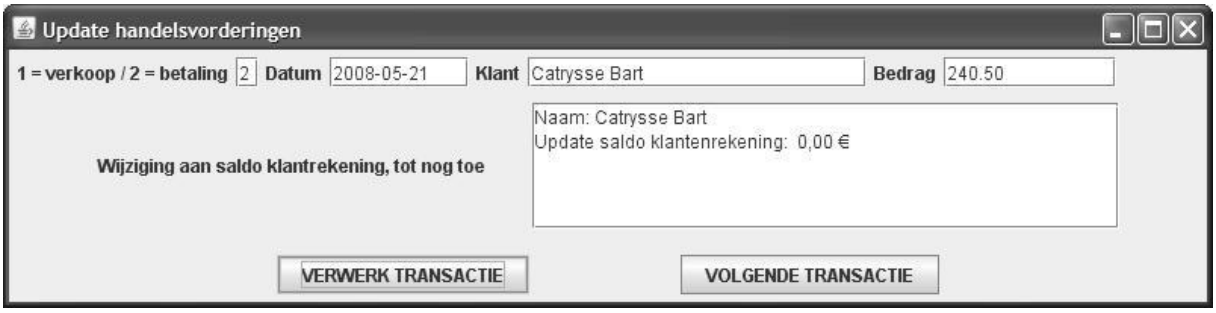

Drukken op VOLGENDE TRANSACTIE, ingeven van een vijfde transactie en drukken op VERWERK TRANSACTIE. Merk op hoe hoe het bedrag waarmee we de saldo van de klantenrekening van Bruneel Johan moeten updaten opgelopen is tot 136 €:

Drukken op VOLGENDE TRANSACTIE, ingeven van een zesde transactie en drukken op VERWERK TRANSACTIE. Merk op hoe het bedrag waarmee we de saldo van de klantenrekening van Decock Anouk moeten updaten negatief geworden:

STUDELEN.BE

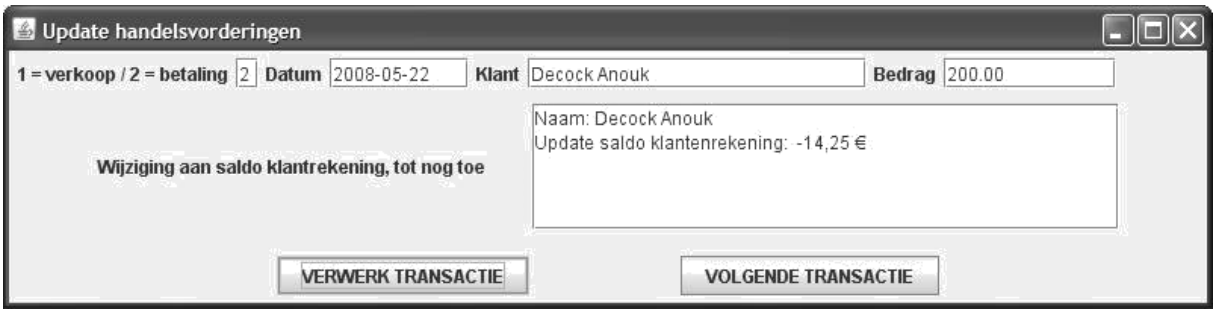

Lijst met voorbeeld klantentransacties die u kan gebruiken om het programma te testen:

1,2008-05-20,Catrysse Bart,240.50
1,2008-05-20,Bruneel Johan,36.00
1,2008-05-21,Decock Anouk,185.75
2,2008-05-21,Catrysse Bart,240.50

1,2008-05-21,Bruneel Johan,100.00
2,2008-05-22,Decock Anouk,200.00
1,2008-05-22,Van Hove Tom,99.99
1,2008-05-22,Van Acker Karel,65.25
2,2008-05-23,Bruneel Johan,136.00
2,2008-05-26,Van Hove Tom,49.99
1,2008-05-26,Sys Els,75.00
1,2008-05-26,Catrysse Bart,12.50
1,2008-05-27,Catrysse Bart,240.50
1,2008-05-27,Bruneel Johan,36.00
1,2008-05-27,Decock Anouk,185.75
2,2008-05-27,Vos Jef,240.50
1,2008-05-27,Bruneel Johan,200.00
2,2008-05-27,Decock Anouk,204.00
1,2008-05-27,Van Hove Tom,199.99
1,2008-05-28,Van Acker Jan,62.65
2,2008-05-28,Bruneel Johan,176.05
2,2008-05-28,Van Hove Tom,19.99
1,2008-05-28,Sys Els,750.00
1,2008-05-28,Catrysse Bart,120.00
2,2008-05-29,Catrysse Bart,240.50
2,2008-05-29,Bruneel Johan,36.00
2,2008-05-29,Decock Anouk,185.75
1,2008-05-29,Catrysse Bart,40.50
2,2008-05-29,Bruneel Johan,100.00
1,2008-05-29,Decock Anouk,20.00
2,2008-05-29,Van Hove Tom,99.99
2,2008-05-29,Van Acker Karel,65.25
1,2008-05-29,Bruneel Johan,400.00
2,2008-05-29,Van Hove Tom,49.99
2,2008-05-29,Sys Els,175.00
2,2008-05-29,Catrysse Bart,21.50

STUDELEN.BE

SCHEIKUNDE

Prof Dr. Katrien Strubbe (Katrien.Strubbe@UGent.be)

Let goed op de eenheden! Dit kan je kostbare punten kosten. Je krijgt hetzelfde PSE als in de cursus, plus een boekje met formules (bvb gaswet, golflengte…) en waarden van alle constanten (bijvoorbeeld h, R, c, …) en andere gegevens (bvb bindingsenthalpie, …)

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

Rangschik volgens toenemend kookpunt (CH3CH3, CH4, …, …)
Rangschik volgens toenemend ionair karakter (H2O, …) Gassen:
concentraties. Gegeven: K=1,9 Wat is het beste ideaal gas? (Xe, N2,
He)
Geef de Lewisstructuur en resonantie van H4PO4-. P in het midden, H aan O. Wat is het oxidatiegetal van P in deze structuur?
Verbranding van … Balanceer de reactie, bereken de opbrengst van H2O, bereken het rendement.
Redoxreactie in alkalisch milieu
Wat is de energie van 1 mol X-straal? (Gegeven: golflengte = 1,55)
Gegeven: Reactievergelijking. Gevraagd (meerkeuze): Als je SO3 toevoegt, wat gebeurt er met het evenwicht? (Links, rechts, geen invloed). Als je N2 toevoegt, wat gebeurt er met het evenwicht? (Links, rechts, geen invloed). Als je de temperatuur verhoogt, wat gebeurt er met het evenwicht? (Links, rechts, geen invloed)
Waarom heeft Fe een lading +2 of +3, maar nooit +4? Verklaar.
Leid de moleculaire formule af en verklaar.

NATUURKUNDE

Prof. Dr. Christophe Detavernier (christophe.detavernier@ugent.be)

ONDERVRAGINGSVORM

Sinds dit jaar wordt dit vak gegeven door een nieuwe professor, op het moment van drukken is nog niet gekend hoe deze nieuwe prof het vak zal ondervragen. Laat ons dus zeker weten hoe dit vak ondervraagd werd en stuur ons jouw vragen op via examenvragen@stuveco.be.

MARKETING

Prof. Dr. Dirk Van den Poel (Dirk.VandenPoel@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Het examen zal bestaan uit multiple choice zonder giscorrectie. Vorig jaar waren er 35 multiple choice vragen, met telkens 4 keuzemogelijkheden. Dit examen wordt telkens weer als één van de moeilijkste examens beschouwd. Onderschat dit dus zeker niet.

Zorg ervoor dat je de concepten begrijpt en kan toepassen, de prof hecht hier veel belang aan. De voorbeelden die in de les gegeven worden zijn dan ook heel belangrijk. De vragen gaan soms over details, dus laat zeker niet na om ook in detail te studeren (naam van de uitvinder van een bepaalde theorie,…).

De prof plaatst ieder jaar een voorbeeldexamen online tijdens de blok. Probeer dit zeker eens op te lossen om te zien hoe ver je staat!

Voor dit examen moeten er ook papers gekend zijn, het is aan te raden om op tijd te beginnen met lezen.

VOORBEELDVRAGEN

Welke van de onderstaande uitspraken over de Canal+ gevallenstudie is juist?

Canal+ gebruikt de chumscore op welbepaalde tijdstippen in het contact center
De winstimplicaties van het veldexperiment tonen aan dat slechts twee van de drie testcondities significant verschillen
Het "mere-measurement" fenomeen levert twee voordelen op: het reduceert het klantenverloop en zorgt voor een beter scoremodel
De winstgevolgen van het volledige veldexperiment waren verwaarloosbaar t.o.v. het totaalplaatje

Intel, de grootste producent van microprocessoren, hecht veel belang aan de uitbreiding van productiecapaciteit van chips om zo de productiekost te reduceren en een indicatie van het … concept.

Productie
Product
Verkoop
Marketing

Beschouw de volgende gegevens: constant gemiddeld aankoopbedrag per klant van 100 EUR, constante retentiegraad van 50%, constante kosten van het aankoopbedrag, discontovoet van 20%. De 5-jaar LTV per klant bedraagt dan:

Er is een tekort aan gegevens, zodat we de berekening niet kunnen uitvoeren
84,6 EUR
74,7 EUR
74.700,0 EUR

ANALYTISCHE BOEKHOUDEN EN KOSTENCALCULATIE

Prof Dr. Sophie Hoozée (sophie.hoozee@ugent.be)

Opmerlking: Sinds vorig jaar is hiervan een nieuwe prof. De inhoud van het vak is in grote mate gelijk gebleven, alsook het gebruikte handboek. Onerstaande vragen zijn dus nog relevant tot op zekere hoogte, kleine verschillen kunnen ontstaan zijn bij het wijzigen van prof. Stuur ons zeker nieuwe vragen door via examenvragen@stuveco.be.

ALGEMENE INFO EN TIPS

Met het examen wordt getest of je een analytische structuur en een rekeningenstelsel kunt ontwerpen. Deze structuur moet toelaten kostensoorten op een systematische manier toe te wijzen aan kostenplaatsen en aan kostendragers om de kostprijs van de geproduceerde en van de verkochte goederen te berekenen. Ook de winst van de periode in verschillende types van productie- en dienstenprocessen, moet aan de hand van de structuur kunnen worden bepaald.

Het examen bestaat uit 2 delen, met tussenin een korte pauze:

1: theorie (multiple choice, zonder giscorrectie), een oefening op standaardkostencalculatie en een oefening op uitval, afval, onderhoud
2: een oefening op de kostenverdeelstaat, extracomptabele kostencalculatie en analytische boekingen

De theorie staat op 20 à 30% van de punten, de oefeningen op 70 à 80%. De oefeningen zijn gelijkaardig aan de oefeningen behandeld tijdens de oefeningenlessen en de extra oefeningen die ter beschikking worden gesteld op Minerva.

Opmerking: deze set van vragen geeft geen volledig representatief beeld van het examen, daar er slechts een beperkt aantal vragen werden opgenomen!

VOORBEELDVRAGEN

1. Hoeveel bedraagt de annuïteit op het einde van jaar 2? Gebruik onderstaande gegevens: Er wordt een auto aangekocht ter waarde van 80.000 euro. De levensduur van de wagen wordt geschat op vier jaar. Op het einde van de periode wordt verondersteld dat men nog 8.000 euro voor de auto zal krijgen.

i= 7%
annuïteitenfactor = 0,295228

A. 21.256,42 euro
B. 23.618,24 euro
C. 24.178,24 euro
D. 21.816,42 euro

2. -Het progressieve afschrijvingsstelsel mag worden gebruikt in overeenkomst met de fiscus.
-Als bij de afschrijvingen gebruik gemaakt wordt van de bedrijfsdrukte als afschrijvingsstelsel, dan wordt het percentage van de afschrijving bepaald volgens de aard van de activa.

Welke van bovenstaande stellingen is (zijn) correct?

A. Alleen stelling 1 is juist
B. Alleen stelling 2 is juist
C. Beide stellingen zijn juist
D. Geen van beide stellingen zijn juist

3. In een rusthuis worden volgende vier activiteiten uitgevoerd: wassen van de bejaarden, medicijnen toedienen, eten geven aan de bejaarden en voor amusement zorgen. De procentuele tijdsverdeling van de verpleegsters is respectievelijk 25%, 20%, 45% en 10%. De drijvers van de vier activiteiten zijn respectievelijk het aantal wasbeurten, het aantal toe te dienen medicatie, het aantal maaltijden en het aantal ontspanningsnamiddagen. De totale indirecte kosten van het bejaardentehuis bedragen 25.000,00 euro per maand. In normale omstandigheden worden er per maand 800 wasbeurten uitgevoerd, 2.500 verschillende medicaties toegediend, 2.300 maaltijden gegeven en zijn er 15 ontspanningsnamiddagen.
Een gemiddelde bejaarde wordt elke dag gewassen, neemt 3 medicaties per dag, nuttigt elke dag 3 maaltijden en woont 5 ontspanningsnamiddagen per maand bij. Veronderstel dat een maand bestaat uit 30 dagen en dat het rusthuis 25 inwoners telt, wat is dan de kostprijs van deze gemiddelde bejaarde per dag? (De getallen werden afgerond op twee cijfers na de komma).

A. 33,33 euro
B. 32,59 euro
C. 28,74 euro
D. Geen van bovenstaande mogelijkheden

4. Hoe wordt een verstrekking van hulpstoffen geboekt?

A. ind. kpl
@ SR van de voorraad hulpstoffen
B. Fabricage
@ PI van de hulpstoffen
C. ind. kpl
@ PI hulpstoffen
D. Fabricage
@ SR van de voorraad hulpstoffen

5. Oefening op ABC

6. Oefening op standaardkostencalculatie met begin- en eindvoorraad GIB

7. Oefening op onderhoud (boeking) en afval (kleine berekening en boeking)

8. De belangrijkste oefening gaat uiteraard over de extracomptabele kostencalculatie. Deze oefening is heel gelijklopend met (doch moeilijker dan) de oefeningen uit de les. Omschrijving van de oefening van 2012: De productie is verdeeld over 2 afdelingen die elk een product verkopen. De tweede afdeling verloopt in 2 stadia. In het eerste stadium van de tweede afdeling wordt er afval verkregen. Er zijn geen bijproducten. Grondstoffen en hulpstoffen werden gewaardeerd aan gemiddelde waarde. Halffabricaten en gerede producten werden gewaardeerd aan FIFO. De meeste afschrijvingen waren lineair, de bestelwagen werd afgeschreven aan gemengde bedrijfsdrukte.

ONDERNEMINGSRECHT

Prof. Dr. Reinhard Steennot (Reinhard.Steennot@UGent.be)

Het examen bestaat uit 2 bundels. De eerste bundel bevat een case over vennootschapsrecht. De tweede bundel bevat een vraag over elk hoofdstuk en juist/fout-vragen. Zorg dat je antwoord steeds volledig is, want er wordt streng verbeterd.

VOORBEELDVRAGEN

Schriftelijk gedeelte

1. Bepaal of een onderneming al dan niet winst mag uit keren a.d.h.v. de berekening van het netto-actief (balans is gegeven).

2. Begrippen: fit and proper bestuurders/aandeelhouders

3. Welke instelling(en) treden op bij de fusie van kredietinstellingen?

4. Een verkoper is nog niet betaald door de failliet verklaarde handelaar. Onderscheid drie gevallen. Wat kan de verkoper doen? (gevallen: de koopwaar is geleverd bij de gefailleerde, de koopwaar was nog niet geleverd bij de gefailleerde, de koopwaar werd de koper toegezonden, maar is hem nog niet geleverd)

5. Afzetting van bestuurders in een NV. Er is overeengekomen dat de bestuurders slechts afzetbaar zijn als rekening wordt gehouden met een vooropzegtermijn en een opzegvergoeding. Zijn deze bedingen toegestaan?

6. Volledige uitleg wat het verband is tussen wisselbrief en krediet

7. Uitleg vetorecht en protestakte

8. Over welke mogelijkheden beschikt de Raad van Bestuur om een deel van haar bevoegdheid te delegeren? Wat is het verschil tussen de twee mogelijkheden?

9. Kan de Raad van Bestuur al haar bevoegdheden delegeren? Welke niet? (Antwoord: toegestane kapitaal, bijeenroepen van de algemene vergadering, …)

10. Leg uit: documentair krediet. Wat is het verschil tussen een adviserende bank en een confirmerende bank?

11. Mag KBC aandelen bezitten van Delhaize?

12. Waarom bestaat quasi-inbreng?

13. Wat betekent "corporate governance" (kredietinstellingen)?

14. Werkelijke feitelijke gedragingen uitleggen

15. 'Ongeziene solden': kan deze slogan bedrieglijk zijn? Leg uit

16. Comm VA: alle vennoten onbeperkt aansprakelijk? (juist/fout)

17. Er zijn geen wettelijke benoemingsvoorwaarden dus de algemene vergadering kan gewoon haar zin doen? (juist/fout)

18. Iets online gekocht, maar teleurgesteld. Wat kan je doen? (herroepingsrecht)

19. Hoe kan je onoverdraagbaarheidsbeperkingen van aandelen het best tegenwerpelijk maken in een NV? (statuaire beperking, onderhandse akte, clausules)

20. Wat is verschil tussen kredietopening en lening? Hoe komt het verschil tot uiting bij vervroegde terugbetaling door KMO?

Casus

Casus i.v.m. de wet op de marktpraktijken. De consument koopt verschillende producten aan via een internetwinkel (verkoop op afstand). Er wordt gevraagd om een beoordeling te maken van de verschillende aankopen: is voldaan aan de voorwaarden i.v.m. het herroepingsrecht van de koper? Is er sprake van een gezamenlijk aanbod?, …

EXAMEN 2016

Deel 1: casus vennootschapsrecht

Vraag 1: Je krijgt een vereenvoudigde balans bij de goedkeuring van de jaarrekening van 2014 op 14/4/2015 en wat extra informatie.

a) Kon de onderneming op 14/4/2015 een dividend uitkeren? Zo ja, voor welk maximaal bedrag?
b) Kan de onderneming op 6/7/2015 een interim-dividend uitkeren? Zo ja, voor welk maximaal bedrag? Ga ervan uit dat er op 14/4/2015 geen dividend is uitgekeerd.
c) Kan de onderneming nog een ander soort dividend uitkeren?

Vraag 2: De Raad van Bestuur van een onderneming bestaat uit Jan en vier anderen. Jan is bovendien gedelegeerd bestuurder van die onderneming. In de statuten staat dat hij slechts beslissingen mag nemen voor zover het over minder dan €25 000 gaat. Hij sluit echter een huurcontract voor 9 jaar, met een maandelijkse huurprijs van €2000. Het contract in kwestie wordt gesloten met BVBA Immo, het bedrijf van Jan zijn vrouw en waarvan Jan tevens mede-zaakvoerder is. De vier andere leden van de Raad van Bestuur zijn niet opgezet met dit contract, wat kunnen zij ondernemen?

Deel 2: algemene vragen

Vraag 3: Kledingzaak "Alles zit goed" koopt bij Meubelzaak "Waes" enkele zetels aan voor de mannen van de shoppende dames. In het contract staat dat de zetels betaald moeten worden ten laatste op het einde van de maand waarin de zetels werden geleverd. De zetels werden geleverd op 15 februari. Op 4 april heeft "Alles zit goed" de factuur van €8000 nog steeds niet betaald. Meubelzaak "Waes" beslist de kledingzaak in gebreke te stellen en hen tevens hun algemene voorwaarden te verzenden. Daarin staat dat wie niet tijdig betaalt, een forfaitaire vergoeding van 10% van de factuurprijs verschuldigd is. Wat zijn de rechten van "Waes" vandaag, op 3 juni?

Vraag 4: Een principaal wil zijn handelsagentuurovereenkomst stopzetten. Waar moet hij rekening mee houden? Werk met hypothesen.

Vraag 5: Wat wordt bedoeld met 'autonoom' bij een bankgarantie? Zijn hier beperkingen op?

Vraag 6: Mini-case: Jan krijgt een pop-up reclame voor de nieuwste Audi te zien. Omdat Jan van auto's houdt, klikt hij door naar de website. Op die website wordt de nieuwe Audi vergeleken met een Porsche Carrera en een bepaald model van BMW. Zijn motor zou krachtiger zijn dan de 2 andere modellen. Jan is in de wolken en bestelt de nieuwe Audi meteen. Hij gaat akkoord met de betalingsverplichting en duidt tevens aan dat hij ook de nieuwsbrief wil ontvangen. Enkele weken later haalt Jan zijn Audi op in een garage in de buurt. Als Jan de wagen vijf weken heeft, staat hij voor het rode licht. Naast hem staat een Porsche Carrera. Als het licht op groen springt, geeft Jan plankgas. De Porsche rijdt hem echter voorbij. Jan blijft ontgoochelt achter. Bespreek deze case met wat je weet uit Boek VI van het WER.

Vraag 7: Op 14 april gaat een onderneming failliet. Drie maanden eerder werd een hypotheek ingeschreven. Is deze hypotheek tegenwerpelijk? Werk met hypothesen.

Vraag 8: Wat is het verschil tussen een voorkooprecht en een voorkeurrecht?

Vraag 9: Juist of fout? Motiveer kort.

1) Een landbouwer is een ondernemer volgens de definitie van het WER en een handelaar volgens art. 1 W.Kh..

2) Een KMO die tot een vervroegde terugbetaling van 1,5 miljoen euro wil overgaan, moet een vergoeding van 6 maand rente betalen.

3) Bij het moratorium kan geen enkele schuldeiser eisen dat zijn schuld, ontstaan voor het instellen van dit moratorium, wordt betaald.

4) Een concessiegever beslist over de prijs die de concessienemer vraagt voor zijn producten.

5) …

BANK- EN FINANCIEWEZEN

Prof. Dr. Rudi Vander Vennet (Rudi.VanderVennet@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Het schriftelijk examen is recentelijk grondig gewijzigd. De professor geeft 30 stellingen die je moet beantwoorden met juist of fout en argumenteren aan de hand van de cursus en de actualiteit. Mogelijk zijn dus onderstaande voorbeeldexamenvragen niet echt meer representatief.

Dus opgepast: het is noodzakelijk de theorie grondig te kennen, maar het moet gezegd dat er veel aandacht wordt geschonken aan de actualiteit. Het is dan ook belangrijk om de huidige rentes en het inflatiepercentages te kennen, alsook de recente evoluties in de banksector en de financiële markten.

Het mondeling examen (enkel voor EW) ging na of de student in staat was tot integratie van de inzichten en kritische reflectie. Belangrijk hierbij was de werking, de doelstellingen van de ECB en de eurocrisis.

Stuur ons zeker vragen volgens het nieuwe systeem door via examenvragen@stuveco.be.

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

1. Stel dat de banksector van de Eurozone kampt met een algemene liquiditeitskrapte. Via welke mechanismen kunnen de commerciële banken additionele liquiditeiten bekomen (ook maar niet uitsluitend bij de ECB)? Rangschik de alternatieven naar dalende rentekost voor de banken.

2. Stel dat België wordt getroffen door een asymmetrische schok (die de groei en de werkgelegenheid in België zeer negatief beïnvloedt, maar niet in de andere landen van de Eurozone). Welke mechanismen heeft België, als EMU-lidstaat, ter beschikking om dergelijke negatieve asymmetrische schokken op te vangen of te voorkomen? Rangschik de door U voorgestelde mechanismen in dalende volgorde van effectiviteit.

3. Commerciële banken worden geconfronteerd met een trade-off tussen, enerzijds, voldoende rendement behalen (b.v. uitgedrukt als ROA of ROE) en, anderzijds, hun kredietrisico, renterisico en liquiditeitsrisico. Hoe uit zich deze trade-off tussen het rendement en de verschillende types van risico in een economische omgeving (zoals nu) waarin de consensusverwachting is dat de lange termijnrente de komende paar jaar zal stijgen omwille van een relatief hoge economische groei?

4. Beschouw de volgende drie types van bankregulering : (1) kapitaalvereisten (BIS-regels), (2) reservevereisten (opgelegd door de ECB) en (3) depositogarantie. Hoe kunnen deze vormen van regulering bankfaillissementen of bank runs vermijden? Rangschik de drie alternatieven in stijgende volgorde van effectiviteit.

5. In de transmissie van het monetair beleid onderscheid men een rentevoetkanaal en een kredietkanaal (breed gedefinieerd als een bank credit channel en een acceleratorkanaal). Rangschik deze kanalen in dalende volgorde van belang in de Eurozone en verklaar de verschillen in transmissiekracht. Heeft de sterke appreciatie van de euro een impact op de kracht van de monetaire transmissie?

6. Als de beleggers lagere inflatieverwachtingen hebben, vertaalt zich dat in (de vorm van) de termijnstructuur van de rentevoeten. Hoe wordt dit fenomeen in de zuivere verwachtingstheorie behandeld? Gebruik expliciet de bijgevoegde data (tabellen met rentevoeten en voorspellingen voor output/inflatie) om uw antwoord op te bouwen.

7. Vergelijk de effectiviteit van een stelsel van reservevereisten versus permanente deposito- en kredietfaciliteiten inzake de beheersing door de centrale bank (de ECB) van de liquiditeit van het banksysteem. Hoe kunnen deze mechanismen gebruikt worden door de ECB om haar inflatiedoelstelling te realiseren?

8. Bespreek de yield curves in de VS en de EU wanneer de korte en lange termijn rentevoeten gegeven zijn. Geef het verband tussen de helling van de yield curve en de verwachte economische conjunctuur.

9. Wat zijn de mogelijke oplossingen voor Griekenland, rangschik van meest naar minst effectief: expansief budgettair beleid, monetair beleid richten op probleem landen, eurobons, devaluatie ed.

10. Beoordeel 4 stellingen over de ECB (2 voorbeelden):

ECB focust op lage inflatie waardoor nominale rente altijd onder 4% ligt.

CB focus op inflatie en Fed op inflatie en groei.

11. Vier oplossingen om een euroland in problemen te helpen worden gegeven: Rangschik naar dalende volgorde van effectiviteit.

1. Europese obligaties uitgeven.

2.Tijdelijke invoering van de oude munt van dat bepaalde land en een eenmalige devaluatie om zo de concurrentiepositie en de export van dat land te verbeteren. Daarna stapt het weer over op de euro.

3. …

4. …

INLEIDING TOT ECONOMISCHE WERELDGESCHIEDENIS

Prof. Dr. Frank Caestecker(Frank.Caestecker@UGent.be)

ONDERVRAGINGSVORM

Dit vak is gewijzigd van naam en inhoud in het afgelopen jaar, vandaar dat er nog geen voorbeeldvragen beschikbaar zijn. Stuur ons zeker jouw vragen door via examenvragen@stuveco.be.

ACTUELE ECONOMISCHE PROBLEMEN

Prof. Dr. Gert Peersman (Gert.Peersman@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

In het verleden kreeg je voor dit examen vragen uit 3 willekeurig geselecteerde lessen. De vragen van elk van de lessen werden dan door de betrokken lesgever verbeterd.

Omdat de inhoud van dit vak ieder jaar verandert, kunnen we geen voorbeeldvragen meegeven.

Normaal geeft iedere lesgever uitleg over wat je van zijn les moet kennen en hoe hij de leerstof zal ondervragen. Prof. Peersman geeft uitleg over hoe het examen er in zijn geheel zal uitzien.

BEDRIJFSKUNDIGE VAARDIGHEDEN

Prof. Dr. Herman Van den Broeck (Herman.VanDenBroeck@UGent.be)

ALGEMENE INFO

Het examen bestaat uit 40 vragen. Je dient 28 op 40 te halen om te slagen. Het examen telt mee voor 10 punten van het eindtotaal. De andere 10 punten kun je behalen met je groepswerk. Om te slagen dien je te deel te nemen aan beide delen.

VOORBEELDEXAMENVRAGEN

1. Petra werkt in een gepolitiseerde organisatie. Welk advies geef je haar best niet?
- wees altijd assertief
- doe aan zichtbaarheidsmanagement -
documenteer je
- zorg dat je geen vijanden hebt

3. Kritisch-opbouwend:
- tegengedrag en ondergedrag
- bovengedrag en ondergedrag
- samengedrag en ondergedrag
- tegengedrag en bovengedrag

5. Tegengedrag en competitie:
- kritisch-opbouwend
- uitbuitend
- samenwerkend
- compromis-zoekend

6. Een project moet kwalitatief en aanvaardbaar zijn, wat doet een expert?
- minder oog voor kwaliteit
- minder oog voor aanvaardbaarheid -
minder oog voor beiden
- hecht evenveel belang aan beiden

8. Groupthink & Abeline
paradox: - beiden goed
- Groupthink is goed, Abeline niet
- Abeline is goed, Groupthink niet
- beiden zijn niet goed

9. Minzberg, wat past niet in zijn theorie?
- bij competitie pinnen we ons vast in onze eigen overtuigingen

- samenwerken gaat beter in vertrouwensomgevingen
- samenwerking zorgt ervoor dat niet 1 persoon domineert
- kennis delen is belangrijk

10.Wat is polarisatie?
- verschillende wao's worden herleid tot 1 wao
- uit elke wao worden de positieve dingen gecombineerd om tot 1 wao te komen
- inventarisatie van de voor- en nadelen van elke wao
- opbodspelletje tussen de verschillende vertegenwoordigers over welke wao de beste is.

11. In welk niveau van energie toevoegen is EQ
belangrijk? - structurering
- strategie bepalen
- ondernemend vermogen stimuleren
- openheid en vertrouwen

12. Beslissingen worden gemaakt met
- Linker- en rechterhersenhelft
- Zoogdierbrein en neocortex
- Reptielbrein en neocortex
- Zoogdierbrein en reptielbrein

13. Social loafing:

- In een grote groep is er minder individuele verantwoordelijkheid
- In een kleine groep is er minder individuele verantwoordelijkheid
- In een meer ervaren groep is er minder individuele verantwoordelijkheid
- In een minder ervaren groep is er minder individuele verantwoordelijkheid

14. Alex is ambitieus en werkt doelgericht:

- Doordrijver
- Gangmaker
- Uitvinder
- Bedenker

15. Minzberg: wat hoort niet bij zijn theorie?

- Kennis delen is belangrijk
- Samenwerking zorgt ervoor de er niet 1 leider is
- En competitie pinnen we ons vast op onze eigen voorkeuren
- Communicatie is directer in een vertrouwensomgeving, maar minder confronterend

ORGANISATIETHEORIE

Prof. Dr. Joris Voets (joris.voets@ugent.be)

Vijf van de Veertig punten staan op vragen over gastcolleges. Voorbeeldexamenvragen van in de les komen terug op het examen. Uit de filmpjes van in de les vraagt de prof niet veel, boek is het belangrijkst!

- Welk kwadrant houdt meeste rekening met omgeving (stakeholdermanagement) ○ Open-systeembenadering
○ Rationeel-doel ○ Intern-proces
○ Human relations

- Coca-cola:
  - Lage onzekerheid
  - Hoge
  - Meer dan gemiddeld
  - Minder dan gemiddeld

- Foto van organisatiestructuur
  - Horizontaal
  - Matrix

- Google:
  - Clancontrole
  - Marktcontrole
  - Bureaucratische controle
  - Geen controle

- Definitie incrementele verandering (4 keuzes)

- Ethische gedragscode

  - Deel van organisatiesysteem
  - Organisatiecultuur
  - Specifieke belanghebbenden ○ Persoonlijk

- Hoe kan je CIM het best omschrijven:

  - 4e Revolutie
  - Verbindt afdelingen die vroeger afzonderlijk waren met elkaar
- Onderneming met internationale divisie zit in de:

  - Nationale fase
  - Internationale fase
  - Multinationale fase
  - Mondiale fase

- Voorbeeldexamenvragen van in de les komen terug op het examen

- Uit filmpjes van in de les vraagt hij niet veel (ondanks hij het belang hiervan benadrukt): boek is het belangrijkst

ECONOMETRIE

Prof. Dr. Gerdie Everaert (Gerdie.Everaert@UGent.be)

ALGEMENE INFO EN TIPS

Voor dit vak is het de bedoeling dat je tijdens het jaar aan een case werkt, die je dan tijdens het examen mag gebruiken om de vragen op te lossen. De inhoud van deze case kan je 15/20 punten opleveren, zorg dus dat je deze zeker goed uitwerkt! Zorg dat je alle Eviews-output goed kunt interpreteren.

Tijdens de oefen- en feedbacklessen worden interessante examentips meegegeven, alsook meerkeuzevragen die kunnen terugkomen op het examen.

Hieronder een voorbeeldexamen (zie ook Minerva). Ook al gaat dit niet over jullie actuele case, de vragen zullen soortgelijk zijn aan wat je dit jaar mag verwachten.

VOORBEELDEXAMEN

Praktische oefening op basis van de case

1. Beantwoord onderstaande vragen op basis van stap 2 van de case.

(a) Hoe groot is de verklaringskracht van het model? Is deze statistisch significant verschillend van nul? Wat leert dit u over de statistische eigenschappen van de gebruikte schatter?

(b) Wat is de geschatte impact van de rente op de investeringsquote en hoe interpreteer je deze?

(c) Ondersteunen uw schattingsresultaten de a-priori theoretische verwachtingen wat betreft de impact van de rente op de investeringsquote?

(d) Stel dat de investeringsquote en de rente zich beiden op hun gemiddeld niveau geobserveerd over de periode 1977Q4-2006Q4 bevinden. Met hoeveel procent wijzigt dan de investeringsquote wanneer de rente met 10 procent toeneemt?

2. Beantwoord de onderstaande vragen op basis van de in stap 3 van de case uitgevoerde analyse.

(a) Gauss-Markov veronderstelling: geen autocorrelatie in de storingstermen

(i) Wat zijn de implicaties van een eventuele afwijking van deze veronderstelling voor de eigenschappen van de OLS schatter?

(ii) Is aan deze veronderstelling voldaan? Geef ook aan wat de voorwaarden en statistische eigenschappen van de eventueel gebruikte test zijn. Indien je meer dan één test hebt uitgevoerd, rapporteer dan de resultaten van deze die je meest adequaat acht en geef aan waarom.

Nota: Beantwoord de onderstaande twee vragen ook indien onder 2(ii) geen autocorrelatie werd vastgesteld. Uw antwoord is dan louter hypothetisch, i.e. in de veronderstelling dat er wel autocorrelatie geconstateerd werd.

(iii) Welke alternatieve schattingsmethode en/of specificatie acht je het meest adequaat om het eventuele probleem te remediëren.

(iv) Wat zijn de statistische eigenschappen van deze alternatieve schattingsmethode?

3. Duid de juiste uitspraak aan (en vul eventueel aan). Slechts één mogelijkheid mag worden aangeduid. Er is geen negatieve quotatie.

Op basis van de in stap 2 initieel gebruikte specificatie en schattingsmethode.

(a) Er is sprake van een multicollineariteitsprobleem

A. Ja, want er is een perfect lineaire relatie tussen de rente en de outputkloof

B. Neen, want er is geen perfect lineaire relatie tussen de rente en de outputkloof

C. Ja, want de variance inflating factor bedraagt …

D. Neen, want de variance inflating factor bedraagt …

(b) De storingstermen zijn normaal verdeeld

A. Deze veronderstelling kan niet verworpen worden op het significantieniveau …

B. Onzeker, want de storingstermen tenderen naar de normale verdeling maar de steekproef is niet echt groot

C. Neen, want het exacte significantieniveau waarop deze veronderstelling kan verworpen worden is …

D. Bij benadering, want de storingstermen tenderen naar de normale verdeling en de steekproef is redelijk groot

(c) De OLS schatter is normaal verdeeld

A. Zeker niet, want de regressoren zijn stochastisch

B. Zeker niet, want de storingstermen zijn niet normaal verdeeld

C. Bij benadering, want de OLS schatter tendeert naar een normale verdeling

D. Zeker wel, want de storingstermen zijn normaal verdeeld. Op basis van de in stap 4 uiteindelijk weerhouden specificatie, namelijk: (geef de specificatie)

(d) Gegeven het theoretisch kader en de beschikbare data wordt de 2SLS schatter bekomen door

A. de endogene variabele(n) … te vervangen door een lineaire combinatie van de de exogene variabele(n) …

B. de endogene variabele(n) … te vervangen door de exogene variabele(n) …

C. Het model in structurele vorm te schatten en daaruit de parameters van de gereduceerde vorm te berekenen

D. Het model in gereduceerde vorm te schatten en daaruit de parameters van de structurele vorm te berekenen

(e) Er is geen endogeniteitsprobleem

A. Correct, want deze veronderstelling kan aanvaard worden op het significantieniveau …

B. Correct, want het exacte significantieniveau waarop deze veronderstelling niet kan verworpen worden is …

C. Correct, want deze veronderstelling kan niet verworpen worden op het Significantieniveau …

D. Fout, want het exacte significantieniveau waarop deze veronderstelling kan verworpen worden is …

Eigenschappen van schatters

4. Bespreek bondig de volgende uitspraken. Let op: deze kunnen foutief zijn!

(a) Bij een regressie op basis van tijdreeksgegevens kan x_{t-1} gebruikt worden als instrument voor een endogene variabele x_t.

(b) In een regressie van y_t op een constante en y_{t-1} is de OLS schatter vertekend maar consistent.

(c) Wanneer een schatter zuiver en efficiënt is dan betekent dit dat de parameters nauwkeurig kunnen worden ingeschat.

STUDELEN.BE